

**Pagony Barlangkutató
Csoport
1025 Budapest, Pusztaszeri út 5/a**

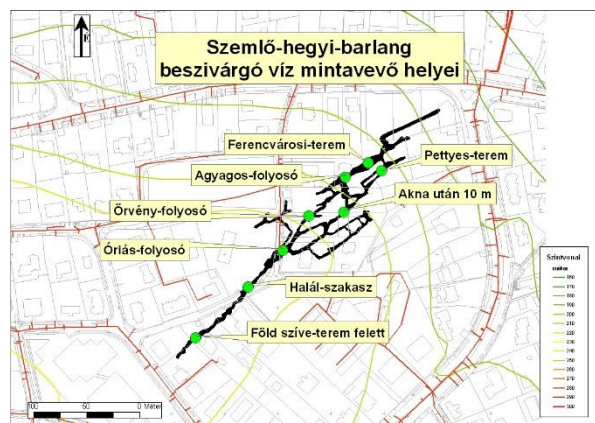
Tárgy: kutatási jelentés
Hiv. sz.: KTVF 9771/2011.

**Füri András úr
igazgató
Duna-Ipoly Nemzeti Park
Igazgatóság
Budapest**

Tisztelt Igazgató Úr!

A hivatkozott számon kutatásainkat engedélyező határozat előírásának megfelelően az alábbiakban adok jelentést 2015. évi tevékenységünkről:

2015-ben 3 alkalommal vettünk mintát a beszivárgó vizekből a Szemlő-hegyi-barlangban kialakított 8 mintavételi ponton (*1. térkép*). A minták elemzését az előző évekhez hasonlóan az ELTE Környezet- és Tájföldrajzi Tanszékén végeztük.

1. térkép A Szemlő-hegyi-barlang mérőpontjai

A mintavételi pontok rövid jellemzése:

1. Ferencvárosi-terem

A vezetőképesség és a keménységet jelző ionok értékei stagnálást mutatnak. A szennyezést jelző ionok (klorid, nitrát, nátrium) csökkentek. A foszfát-ion magas értéke (370 µg/l) szennyvíz beszivárgását jelezheti (1. táblázat).

	Fajlagos vezetőképesség	Lúgosság	HCO ₃	Összes-keménység	Kalcium	Magnézium	Klorid	Nitrát	Szulfát	Kálium	Nátrium
	µS/cm	mgeé/l	mg/l	mgeé/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l
2014. medián	1053	4.2	256.8	6.4	100.2	16.9	60.3	139.7	221.4	5.0	114.4
2015. medián	1051	4.3	262.3	6.8	112.2	15.8	42.5	114.9	240.8	5.1	80.7

1. táblázat A Ferencvárosi-terem mérőpont 2014. és 2015. évi mérés mediánértékei

2. Pettyes-terem

A lúgosság kivételével az összes paraméter értékeinek növekedése tapasztalható. A magas nitrát-koncentráció antropogén szennyezésre utal.(2. táblázat).

	Fajlagos vezetőképesség	Lúgosság	HCO ₃	Összes-keménység	Kalcium	Magnézium	Klorid	Nitrát	Szulfát	Kálium	Nátrium
	µS/cm	mgeé/l	mg/l	mgeé/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l
2014. medián	1286	4.2	256.8	9.3	131.7	32.4	63.8	196.4	228.9	4.8	62.9
2015. medián	1481	3.9	237.9	11.2	168.3	34.0	74.4	264.6	343.4	5.4	71.9

2. táblázat A Pettyes-terem mérőpont 2014. és 2015. évi mérés mediánértékei

3. Akna után 10 m

A legisztább mérőpont. Jelentős változást nem tapasztaltunk az év során (3. táblázat).

	Fajlagos vezetőképesség	Lúgosság	HCO ₃	Összes-keménység	Kalcium	Magnézium	Klorid	Nitrát	Szulfát	Kálium	Nátrium
	µS/cm	mgeé/l	mg/l	mgeé/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l
2014. medián	474	3.5	216.0	4.4	72.4	10.1	21.3	9.7	75.3	8.6	18.5
2015. medián	530	3.9	237.9	4.3	72.1	8.5	17.7	7.5	76.4	8.7	17.1

3. táblázat Az Akna után 10 m mérőpont 2014. és 2015. évi mérés mediánértékei

4. Agyagos-folyosó

A második legtisztább mérőpont. Számottevő változás itt sem tapasztalható (4. táblázat).

	Fajlagos vezetőképesség	Lúgosság	HCO ₃	Összes-keménység	Kalcium	Magnézium	Klorid	Nitrát	Szulfát	Kálium	Nátrium
	μS/cm	mgeé/l	mg/l	mgeé/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l
2014. medián	690	3.3	204.3	5.5	85.4	14.6	67.4	33.8	120.4	2.0	45.9
2015. medián	749	4.1	250.1	5.3	82.2	12.2	56.7	20.2	120.2	2.2	44.2

4. táblázat Az Agyagos-folyosó mérőpont 2014. és 2015. évi mérés mediánértékei

5. Örvény-folyosó

Egyike a legnagyobb szennyezést mutató pontoknak. A klorid mennyisége csökkent, de továbbra is meghaladja a 200 mg/l értéket. A foszfát – határértéket jóval meghaladó – koncentrációja (1750 μg/l) antropogén szennyezésre figyelmeztet. (5. táblázat).

	Fajlagos vezetőképesség	Lúgosság	HCO ₃	Összes-keménység	Kalcium	Magnézium	Klorid	Nitrát	Szulfát	Kálium	Nátrium
	μS/cm	mgeé/l	mg/l	mgeé/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l
2014. medián	1389	3.1	186.8	7.0	101.2	24.3	255.2	182.6	95.9	12.8	158.2
2015. medián	1483	3.5	213.5	6.1	89.1	20.3	216.2	168.5	121.1	12.6	154.1

5. táblázat Az Örvény-folyosó mérőpont 2014. és 2015. évi mérés mediánértékei

6. Óriás-folyosó

A szennyezést jelző paraméterek általában alacsonyabb értéket mutatnak, mint az Örvény-folyosóban, de a foszfát-tartalom (1200 μg/l) itt is magas. A vezetőképesség, a karbonát-keménység és a klorid értékei az előző évhez képest enyhén növekvő tendenciát jeleznek (6. táblázat).

	Fajlagos vezetőképesség	Lúgosság	HCO ₃	Összes-keménység	Kalcium	Magnézium	Klorid	Nitrát	Szulfát	Kálium	Nátrium
	μS/cm	mgeé/l	mg/l	mgeé/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l
2013. medián	1016	3.1	186.8	6.0	89.7	19.7	134.7	98.0	145.5	10.9	109.7
2014. medián	1045	3.8	233.5	5.9	85.9	18.0	148.9	94.5	136.9	11.5	109.7

6. táblázat Az Óriás-folyosó mérőpont 2013. és 2014. évi mérés mediánértékei

7. Halál-szakasz

A harmadik legtisztább vizű mérőpont. A vezetőképesség 700 $\mu\text{S}/\text{cm}$ körül mozog, és a klorid sem éri el a 100 mg/l értéket. A nitrát, és a nátrium kis koncentrációban van jelen. Jelentős változás nem tapasztalható (7. táblázat).

	Fajlagos vezetőképesség	Lúgosság	HCO ₃	Összes-keménység	Kalcium	Magnézium	Klorid	Nitrát	Szulfát	Kálium	Nátrium
	$\mu\text{S}/\text{cm}$	mgé/l	mg/l	mgé/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l
2013. medián	687	2.5	151.8	5.2	82.1	12.6	92.2	18.3	132.2	4.3	45.1
2014. medián	710	3.0	180.9	5.1	85.4	12.7	95.7	16.6	108.6	4.2	44.8

7. táblázat A Halál-szakasz mérőpont 2013. és 2014. évi mérés mediánértékei

8. Földszíve-terem felett

Erősen szennyezett mérőpont. A nitrát (236 mg/l) és klorid (255.2 mg/l) mennyisége határértéket meghaladó. Utóbbinál növekedés is tapasztalható (8. táblázat).

	Fajlagos vezetőképesség	Lúgosság	HCO ₃	Összes-keménység	Kalcium	Magnézium	Klorid	Nitrát	Szulfát	Kálium	Nátrium
	$\mu\text{S}/\text{cm}$	mgé/l	mg/l	mgé/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l
2013. medián	1432	2.8	169.3	11.5	170.2	36.7	205.6	240.2	197.3	3.0	86.8
2014. medián	1593	2.7	163.4	12.2	189.3	36.0	255.2	236.0	208.8	3.1	86.0

8. táblázat A Földszíve-terem felett mérőpont 2013. és 2014. évi mérés mediánértékei

Mellékelem a részletes mérési jegyzőkönyvet a vízkémiai vizsgálatokról (1. melléklet).

Budapest, 2015. január 16.

Üdvözlettel:

Fehér Katalin
kutatásvezető